

ד"ר גבי סיבוני | מלחמת לבנון השנייה: מלחמת ההתפכחות

דים שממנה טרם התאושש. הגם שחיזבאללה ממשיך להתעצם, הרי שזו מחפה על ירידה במעמדו בלבנון. קו פרשת המים הינו 12 ביולי 2006.

מאז המלחמה נלמדו לקחים לא מעטים. לציבור ביישראל ברור עתה שידי הרקטות וטילי האויב ימשך עד לסיום הלחימה. לכן הובן שיש לבסס תפיסה ויכולות מיגון ושרידות בחזית האזרחית, שיאפשרו למוער ככל הניתן את נזקי האש של האויב. במקביל, צה"ל מגבש

**מלחמת לבנון השנייה
היתה קריאת ההשכמה
של מדינת ישראל לגלות
שמתחת לאפה נבנה איום גדול**

תפיסת מענה, שמטרתה לצמצם ככל הניתן את משכה ואת נזקה של מלחמה עתידית מצד אחד – ומן הצד השני להכות באויב מהלומה הרסנית שתותיר אותו עסוק במשך שנים בשיקום יקר וזללן משאבים. מלחמת לבנון השנייה סיפקה לנו ולאויב הדגמה קטנה ליכולות של צה"ל להכות מכה שכזו.

הכותב הוא ראש תוכנית המחקר הצבאי במכון למחקרי ביטחון לאומי

לחימה פעילה וממשית – החזית האזרחית. זו היתה קריאת ההשכמה של מדינת ישראל לגלות שמתחת לאפה, ומבלי משים, נבנה איום בעוצמה גדולה כל כך. ראש התמנון האיראני שלח זרועות עמוקות לתוך לבנון, תוך שהוא מכין את הקרקע לשלוח זרוע נוספת לתוך רצועת עזה. האויב, שנואש מיכולתו לכבוש את המדינה או חלקים ממנה, הפנה את מרצו לבניית יכולת ידי תלול מסלול בהיקפים גדולים והכניס את רוב אוכלוסיית ישראל לתוך מרחב הלחימה. אולם עתה, שלוש שנים לאחר המלחמה, בתהליך איטי וקבוע, התבהרה התמונה. למרות תנאי הפתיחה, ולמרות הכשלים שנחשפו בפעולתו, הצליח צה"ל לספק למדינה הישג אסטרטגי מן המדרגה הראשונה. במלחמה הזו הושגו שלוש המטרות העיקריות שהוגדרו לצבא: הפסקת הטרור מתחומה הריבוני של לבנון לעבר מדינת ישראל, מימוש אחריותה של לבנון לשלוט בדרומה, ופגיעה של ממש בחיזבאללה, שספג מכה חסרת תק-

ילים רבות נכתבו על המלחמה ומיר עם סיומה ניתן האות למפח נפש מתוקשר היטב. מילים דוגמת כישלון, תבוסה צורבת, החמצה, מחרל ועוד נזרקו לחלל האוויר. עיתונאים ומפקדים בכירים בצה"ל התחרו מי יטיח ביקורת חריפה יותר בצה"ל. הגדילה לעשות ועדת וינוגרה, שקבעה כי צה"ל לא ניצח במלחמה אף לא בנקודות.

דומה כי תחושות התסכול והמבוכה בסיומה של המלחמה הופנו בעיקר כלפי צה"ל, תוך שהן פוגעות ביכולת לבחון את תוצאות המלחמה בצורה מקצועית ומפוכחת. אכן המלחמה חשפה כשלים לא מעטים במורכבותו של צה"ל להתמודדות בעימות רחב היקף מול איום מודחק. כשלים אלה לא נבעו רק מהיעדר משאבים מתאימים לקיים בניין כוח ראוי, אלא אכן חסרו, אלא ואולי בעיקר מהיעדרה של תפיסה מובנית להתמודדות מול האיום המשתנה. צה"ל לא היה הגורם היחיד שהופתע. אזרחי המדינה גילו שהם מהווים חלק מחזית